

ภาคผนวก ฅ
คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คู่มือการใช้

รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิชณีย์ ทศตะ

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อหาสาระที่สำคัญ 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบไปด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และข้อเสนอแนะในการใช้คู่มือ ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบไปด้วย ความหมาย หลักการนิเทศ จุดมุ่งหมาย และความจำเป็น ตอนที่ 3 คำแนะนำการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กและคำแนะนำการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก และ ตอนที่ 4 ขอบเขตการประเมินและคำอธิบายระดับคุณภาพในการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนทำให้เอกสารเล่มนี้สำเร็จและสมบูรณ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้การนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กบรรลุเป้าหมาย และเกิดการพัฒนาคูณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วิชนีย์ ทศตะ

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พฤษภาคม 2561

สารบัญ

ตอนที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	หลักการและเหตุผล	1
	วัตถุประสงค์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	ข้อเสนอแนะการใช้คู่มือ	4
2	แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน	
	ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน	5
	หลักการนิเทศภายในโรงเรียน	6
	จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน	7
	ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน	7
3	คำแนะนำการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน	
	ขนาดเล็ก	9
	องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก	9
	การดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน	11
	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	11
	ขอข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน	15
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE	19
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการพัฒนาหลักสูตร	22
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	23
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	25
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการจัดการเรียนการสอน	26
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	28
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง	29
	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ ทางวิชาชีพ	30

สารบัญ(ต่อ)

ตอนที่		หน้า
	ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน	32
4	ขอบเขตการประเมินและคำอธิบายระดับคุณภาพ	34
	ขอบเขตการประเมินและค่าน้ำหนัก	34
	รายการประเมิน	36
	เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ	56
	วิธีการคำนวณระดับคุณภาพ	57
	อ้างอิง	59
	ภาคผนวก	61
	แบบประเมิน	62

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปประเด็นการพิจารณา/น้ำหนักคะแนน	34
2 เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ	56

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก	10
2 กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE	22

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม และการสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข อีกทั้งยังส่งผลเกื้อกูลต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 22 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่าต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 10)

ปัจจุบันระบบการศึกษาไทยกำลังประสบปัญหาประการหนึ่งคือการมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก กล่าวคือนักเรียนน้อยกว่า 120 คน โรงเรียนเหล่านี้กระจายตัวอยู่ในพื้นที่โดยเฉพาะในชนบทและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากประชากรวัยเรียนมีจำนวนลดลง และความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง โรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 7,242 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้มีปัญหาในการจัดการศึกษาที่เหมือนกัน คือ ปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างต่ำ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สาม พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา) จำนวนร้อยละ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 67.91 อยู่ในระดับพอใช้ และร้อยละ 29.94 อยู่ในระดับดี และเมื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กทุกช่วงชั้น ในทุกพื้นที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนโรงเรียนขนาดอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, หน้า 4) การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากดังกล่าวส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพและ

ประสิทธิภาพ เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า มีข้อจำกัดด้านบุคลากรครู เช่น ขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด ครูต้องรับภาระหนัก สอนหลายระดับ หลายรายวิชา ครูมีการย้ายบ่อยทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องของงานที่ปฏิบัติ ขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพการศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้สถานศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งเป็นหลักในระบบการศึกษา จุดมุ่งหมายของการนิเทศคือ ต้องการปรับปรุงการสอนของครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น องค์ประกอบของการนิเทศประกอบด้วย การช่วยเหลือครูผู้สอนโดยตรงให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มโดยการวางแผนการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน การพัฒนาหลักสูตรโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของผู้เรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาการศึกษาต้องมีการนิเทศเป็นหลัก อีกทั้งการนิเทศยังเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศต้องมีความรู้ ประสบการณ์และทักษะต่างๆ ในการนิเทศและการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2548, หน้า 1) การนิเทศภายในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานและดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนในการแนะนำช่วยเหลือให้ครูมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้รับประโยชน์จากโรงเรียนทุกฝ่ายและเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ (ศรันย์ภัทร์ อินทรรักษาทรัพย์, 2558, หน้า 21) ซึ่งสอดคล้องกับสุปรียาอร สีสะแล (2554, หน้า 14) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

เนื่องจากศึกษานิเทศก์ไม่สามารถทำการนิเทศการสอนของครูได้อย่างทั่วถึง เพราะมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น สภาพสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย เป็นต้น ดังนั้น การนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษาจึงสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนมากที่สุด การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นและจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบดังกล่าว เพื่อให้ผู้สนใจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้การนิเทศภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนได้ศึกษาและเกิดความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก
2. เพื่อให้ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนนำไปวางแผนในการนิเทศภายในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประโยชน์สำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนสามารถนำคู่มือไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กได้ด้วยตนเอง
2. ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ปัญหา วางแผน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาคุณภาพการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการใช้คู่มือ

เพื่อให้การใช้รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และตรงตามวัตถุประสงค์ จึงได้จัดทำข้อเสนอแนะในการใช้คู่มือดังต่อไปนี้

1. ก่อนใช้คู่มือ ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนควรศึกษารายละเอียดและทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบในรูปแบบและแนวทางการดำเนินกิจกรรมร่วมกันให้ชัดเจน เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะทำให้การใช้คู่มือฉบับนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น
2. ระหว่างการนิเทศภายในโรงเรียนตามรูปแบบนี้ ผู้บริหาร ครูหรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียนสามารถบูรณาการการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนได้ตามความเหมาะสม
3. การประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ควรเกิดจากความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในโรงเรียน เป็นต้น

ตอนที่ 2

แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน

ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน

สิทธิพล พรหมินทร์ (2553, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยบุคลากรในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ประสานงานและการใช้ศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ อันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาโรงเรียนโดยรวม โดยมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ธนันท์ คณะธรรม (2555, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

วิชัย มานะพิมพ์ (2556, หน้า 41-42) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินการร่วมกันของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งเป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง ทางด้านการสอนเต็มตามศักยภาพ สร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและให้มีความตระหนักที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและการจัดกิจกรรมเสริมอื่นๆ

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพท่ามกลางบรรยากาศแห่งความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์แบบประชาธิปไตยเพื่อให้นักเรียนและครูมีคุณภาพสูงสุดในทุกๆ ด้าน ทั้งพัฒนาคน พัฒนางาน ประสานความสัมพันธ์และสร้างขวัญกำลังใจ

หลักการนิเทศภายในโรงเรียน

สุณีย์รัตน์ วีระสุนทร (2553, หน้า 13) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนควรจะต้องอยู่บนหลักการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีจุดมุ่งหมายชัดเจน เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ แสดงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ ทั้งทางด้านความคิดเห็นและการกระทำ ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นในที่สุด

ธนันท์ คณะธรรมย์ (2555, หน้า 25) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องมีผู้ดำเนินการซึ่งในการดำเนินการนั้นต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของครูและโรงเรียน มีการร่วมมือกัน เป็นการเสริมสร้างกำลังใจ ช่วยเหลือกันของบุคลากรในโรงเรียนและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

วิชัย มานะพิมพ์ (2556, หน้า 44) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร โดยมีหลักการที่สำคัญคือ เป็นการดำเนินการตามกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบโดยส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการดำเนินงานร่วมกัน โดยมีกิจกรรมการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู สามารถจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งวิทยาการให้เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยอาศัยการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวางแผน มีความยืดหยุ่น ยืดความต้องการของครูเป็นหลักซึ่งจะทำให้ครูสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาตนเอง

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน

ธนันท์ คณะธรรมย์ (2555, หน้า 19) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการดำเนินการนิเทศภายในมุ่งที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการแนะนำ ช่วยเหลือ ปรับปรุง ส่งเสริมเพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนการสอนและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดจนเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เป็นผลให้นักเรียนมีคุณภาพ

วิชัย มานะพิมพ์ (2556, หน้า 46) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ ประสบการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน เกิดความเจริญงอกงาม เพื่อเกิดความร่วมมือในการทำงานและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

เพิ่มพูน รมศรี (2558, หน้า 44) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อการเรียนของนักเรียน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่นักเรียนทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ช่วยให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพและได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจจากผู้ปกครองและคนในชุมชน

ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน

นพพงศ์ คงประจักร (2556, หน้า 18) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นภารกิจที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและเป็นการพัฒนาระบบการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายเดียวกัน

วิชัย มานะพิมพ์ (2556, หน้า 49) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติการณ์เทศ และร่วมกันประเมินผล การนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

เพิ่มพูน รมศรี (2558, หน้า 44) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน เพราะผู้บริหารเป็นผู้รู้ปัญหาของโรงเรียนอย่างแท้จริง ถ้าผู้บริหารโรงเรียนได้รับการฝึกให้ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนได้ ก็สามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนของตนได้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติการนิเทศและร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

ตอนที่ 3

คำแนะนำการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศ ภายในโรงเรียนขนาดเล็ก

องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก

รูปแบบการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน 2) ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน 3) กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE และ 4) ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย

- 1.1 ความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ
- 1.2 พฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ
- 1.3 บรรยากาศในโรงเรียน
- 1.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 1.5 วัฒนธรรมโรงเรียน
- 1.6 การมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตร
- 2.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
- 2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
- 2.4 การจัดการเรียนการสอน
- 2.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา
- 2.6 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 2.7 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

3. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ประกอบด้วย
 - 3.1 ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ
 - 3.2 ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ
 - 3.3 ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการณ์นิเทศ
 - 3.4 ขั้นที่ 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ
 - 3.5 ขั้นที่ 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ
4. ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย
 - 4.1 คุณภาพครู
 - 4.2 คุณภาพผู้เรียน
 - 4.3 คุณภาพผู้บริหาร
 - 4.4 คุณภาพของสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก

การดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก

รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนมีความสำคัญและความจำเป็นในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

ดังนั้น การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพตามรูปแบบซึ่งเป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษาและก่อให้เกิดการนิเทศภายใน บุคคลต่างๆ ในสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับองค์ประกอบต่างๆ ในรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง คุณลักษณะที่ส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศภายในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกับกระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ได้ ประกอบด้วย

1.1 ความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ

ความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ คือ บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถความชำนาญและประสบการณ์ในการทำหน้าที่นิเทศเพื่อนครูในโรงเรียน เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ครู

การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศจะต้องมีความรู้และทักษะ ดังนี้

1.1.1 ผู้นิเทศมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถถ่ายทอดให้คำแนะนำแก่ครูได้

1.1.2 ผู้นิเทศมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ และสามารถสาคิดให้คำแนะนำแก่ครูได้

1.1.3 ผู้นิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

1.1.4 ผู้นิเทศมีความรู้และทักษะที่จำเป็นและที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน

1.1.5 ผู้นิเทศมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการฟังเป็นอย่างดี

1.1.6 ผู้นิเทศมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ดีในการทำงานร่วมกับคนอื่น

1.1.7 ผู้นิเทศสามารถจูงใจให้ครูร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

1.1.8 ผู้นิเทศมีประสบการณ์ในการนิเทศภายในโรงเรียน

1.2 พฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ

พฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ หมายถึง การกระทำและพลังที่มากกระตุ้น ผลักดันให้ผู้รับการนิเทศมีความตั้งใจและมุ่งมั่นปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายที่ต้องการพลังดังกล่าวอาจเกิดขึ้นเองจากความต้องการของผู้รับการนิเทศหรืออาจมาจากสิ่งเร้าหรือบุคคลอื่นก็ได้

การสร้างพฤติกรรมและแรงจูงใจให้กับผู้รับการนิเทศ ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศจะต้องผลักดันหรือกระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศมีพฤติกรรมและคุณลักษณะ ดังนี้

1.2.1 ผู้รับการนิเทศเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน

1.2.2 ผู้รับการนิเทศมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน

1.2.3 ผู้รับการนิเทศมีความตั้งใจและเต็มใจที่จะได้รับการนิเทศภายใน

1.2.4 ผู้รับการนิเทศมีความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน

1.2.5 ผู้รับการนิเทศมีความสามารถจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

1.2.6 ผู้รับการนิเทศให้ความร่วมมือในการวางแผนการนิเทศภายใน

1.2.7 ผู้รับการนิเทศสามารถประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้

1.2.8 ผู้รับการนิเทศนำผลการประเมินการนิเทศของตนไปใช้เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง

1.2.9 ผู้รับการนิเทศแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของงานอย่างต่อเนื่อง

1.3 บรรยากาศในโรงเรียน

บรรยากาศในโรงเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางจิตวิทยาภายในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ความรู้สึกของครูและนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความสุข ความพอใจ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียนและอยากทำให้โรงเรียนและนักเรียนมีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียนควรร่วมกันจัดหรือสร้างให้โรงเรียนมีบรรยากาศ ดังนี้

- 1.3.1 โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีเอื้อต่อการปฏิบัติงาน
- 1.3.2 โรงเรียนมีความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์การปฏิบัติงาน สื่อและเครื่องมืออื่นๆ
- 1.3.3 ครูมีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน
- 1.3.4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- 1.3.5 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนช่วยเหลือและรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งกันและกัน
- 1.3.6 ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน

1.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความเชื่อมั่น ชูใจ ช่วยเหลือครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจ ทำงานเป็นทีม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การวัดและประเมินผลการศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้ครู

ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำต้องแสดงพฤติกรรม ดังนี้

- 1.4.1 ผู้บริหารตระหนักและมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน
- 1.4.2 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ
- 1.4.3 ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

- 1.4.4 ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับการนิเทศ
- 1.4.5 ผู้บริหารส่งเสริมและช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศ
- 1.4.6 ผู้บริหารให้ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจ และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในการนิเทศภายใน
- 1.4.7 ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลและการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4.8 ผู้บริหารสนับสนุนการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้แก่ครู
- 1.4.9 ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการนิเทศภายในอย่างจริงจัง

1.5 วัฒนธรรมโรงเรียน

วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง ค่านิยม ความเชื่อ ระเบียบแบบแผน ความประพฤติที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา จนกลายเป็นแบบแผนแนวทางปฏิบัติที่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนให้การยอมรับและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง

การสร้างวัฒนธรรมในโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียน ควรร่วมกันสร้างแบบแผนแนวทางปฏิบัติที่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนให้การยอมรับและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- 1.5.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีค่านิยมและความเชื่อที่ดีต่อโรงเรียน
- 1.5.2 ผู้บริหารกำหนดหรือยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนความประพฤติที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นแบบแผนแนวทางปฏิบัติที่ดี
- 1.5.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนยอมรับและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง
- 1.5.4 โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน
- 1.5.5 ผู้บริหารและครูกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน
- 1.5.6 ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนและโรงเรียนเป็นสำคัญ
- 1.5.7 ผู้บริหารและครูให้การยอมรับซึ่งกันและกัน

1.5.8 ผู้บริหารและครูมีความเอื้ออาทรต่อกัน

1.5.9 ผู้บริหารมีธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน

1.6 การมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง ชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น ให้ความร่วมมือในเรื่องต่างๆ และการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1.6.1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา

1.6.2 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา

1.6.3 ชุมชนมีความเข้มแข็งและให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา

1.6.4 ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนโรงเรียน

2. ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน

ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ขอบเขตงานในหน้าที่ครูที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการวิเคราะห์และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนท้องถิ่น และชุมชน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย การกำกับติดตามประเมินผลและการรายงาน ดังนั้น ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรร่วมกันปฏิบัติ ดังนี้

2.1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์และพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

2.1.2 ผู้นิเทศแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้รับการนิเทศในการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.1.3 ผู้นิเทศแนะนำและช่วยเหลือผู้รับการนิเทศในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.1.4 ผู้นิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยใช้ทีมงานหรือกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ได้ตั้งไว้ มีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องรวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนและเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู และการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้นิเทศควรปฏิบัติ ดังนี้

2.2.1 ผู้นิเทศส่งเสริมระบบการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศโดยใช้ทีมงานหรือกลุ่ม

2.2.2 ผู้นิเทศส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาครูเพื่อให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ

2.2.3 ผู้นิเทศส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ได้ตั้งไว้

2.2.4 ผู้นิเทศติดตามและประเมินผลทักษะการทำงานกลุ่ม

2.2.5 ผู้นิเทศสนับสนุนและเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศ และการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวางแผน และเลือกวิธีแก้ปัญหา การนำวิธีแก้ปัญหาไปดำเนินการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผลและอภิปราย ตลอดจนการจัดทำรูปเล่มรายงาน ดังนั้น ผู้นิเทศควรปฏิบัติ ดังนี้

2.3.1 ผู้นิเทศส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.3.2 ผู้นิเทศให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการทำวิจัยของผู้รับการนิเทศ ตลอดจนการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

2.3.3 ผู้นิเทศสนับสนุน ส่งเสริมและจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้ผู้รับการนิเทศได้ทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2.3.4 ผู้นิเทศส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนภายในสถานศึกษา

2.4 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดประสบการณ์จริงให้ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้น ผู้นิเทศควรปฏิบัติ ดังนี้

2.4.1 ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำการนำหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน

2.4.2 ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4.3 ผู้นิเทศส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายวิธีและจัดประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา

การวัดและประเมินผลการศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์มาตรฐาน และ ตัวชี้วัดของหลักสูตรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนการวัดผลใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การบันทึก การสัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูลจากผลงานที่ ผู้เรียนปฏิบัติ ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำผลที่ได้มา ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรปฏิบัติ ดังนี้

2.5.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด ของหลักสูตรเพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนให้มีความเหมาะสม

2.5.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล การศึกษาที่หลากหลาย

2.5.3 ผู้รับการนิเทศดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

2.6 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูผู้สอนพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงกับปัญหา รวมถึงการช่วยส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานและกระตุ้นให้ครูมีความรู้ความ เข้าใจในหลักสูตร การพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การบำรุงขวัญและกำลังใจ ให้เกิดกับครูเพื่อให้ครูปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น การให้ความช่วยเหลือ แก่ครูโดยตรง ผู้นิเทศควรปฏิบัติ ดังนี้

2.6.1 ผู้นิเทศส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศพัฒนาศักยภาพและ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับปัญหาและความต้องการ

2.6.2 ผู้นิเทศส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจในการ ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง

2.6.3 ผู้นิเทศช่วยส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานกับผู้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ

2.6.4 ผู้นิเทศสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.7 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ หมายถึง การสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับครูผู้สอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลไปสู่คุณภาพของนักเรียน ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู การอบรมความรู้เพิ่มเติมในสาขาที่ขาดแคลน การให้คำปรึกษาแนะนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน การจัดหาเอกสาร ดังนั้น เพื่อให้การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้กับครูหรือผู้รับการนิเทศ ผู้นิเทศควรปฏิบัติ ดังนี้

2.7.1 ผู้นิเทศสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของผู้รับการนิเทศ

2.7.2 ผู้นิเทศส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศได้รับการพัฒนาที่หลากหลายตรงตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

2.7.3 ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แก่ผู้รับการนิเทศ

2.7.4 ผู้นิเทศให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.7.5 ผู้นิเทศส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน

2.7.6 ผู้นิเทศส่งเสริม สนับสนุนด้วยการจัดหาเอกสาร ตำรา องค์ความรู้ใหม่ๆ ให้ครูศึกษาหาความรู้

3. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE

กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE หมายถึง ขั้นตอนในการนิเทศที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอน ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพครูและคุณภาพของนักเรียน โดยจะนำไปใช้กับทุกขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ

การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ หมายถึง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยมีเป้าหมายที่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในที่สุด มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ
2. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา
3. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับปัญหาที่ต้องได้รับการนิเทศ

ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำหลักการ เหตุผลและข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความต้องการมากำหนดเป็นกิจกรรม ขั้นตอน วิธีการ วัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศภายในของโรงเรียน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการนิเทศ
2. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการในการนิเทศ
3. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการนิเทศภายใน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศจะต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ กิจกรรม เครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์เริ่มด้วยการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ การเสริมแรง

ให้กำลังใจ การรับทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศและการนำปัญหา ความต้องการมาพิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนด ในแผนการนิเทศ
2. ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดในด้านที่ ต้องการนิเทศ
3. หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็น ข้อมูลในการนิเทศหรือการพัฒนาครั้งต่อไป

ขั้นที่ 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ

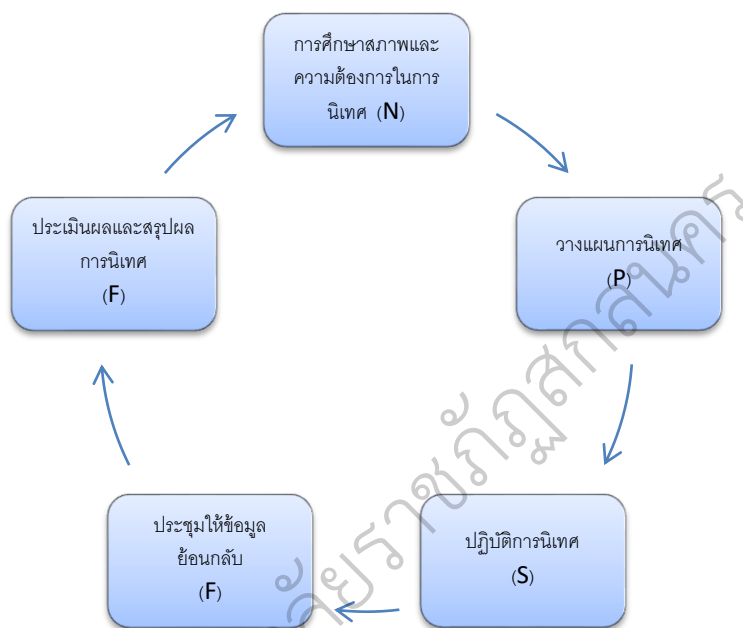
การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง การประชุมร่วมกันระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ภายหลังจากที่ได้รับการนิเทศหรือประชุมหลังการดำเนินงาน เพื่อวิพากษ์ผลการดำเนินงาน วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจน ตรงประเด็น เป็นการทบทวน ประเด็นที่จะสังเกตการสอนหรือประเด็นที่จะนิเทศต่อไป มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ
2. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการปฏิบัติการนิเทศและวิเคราะห์ ผลการนิเทศร่วมกัน
3. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการนิเทศ ร่วมกัน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ

การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบ ความสำเร็จของแผนการนิเทศภายในของโรงเรียนโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ การประเมินกระบวนการนิเทศ การสรุปรวมผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมาว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคอะไร มีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงอย่างไรและการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายใน โดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
 2. ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ
 3. ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน
- ขั้นตอนการนิเทศแบบ NPSFE สรุปได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 2 กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE

กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ตามขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน

1. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ขั้น 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในการนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการนิเทศภายใน

ขั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 3.1 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดเพื่อพัฒนาหลักสูตร
- 3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนด
- 3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการนิเทศหรือการพัฒนาหลักสูตรครั้งต่อไป

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ
- 4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการปฏิบัติการนิเทศและวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน

4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการ
นิเทศด้านการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน

ขั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการพัฒนา

หลักสูตร

5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการ
พัฒนาหลักสูตรโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ

5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการพัฒนา

หลักสูตร

2. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการพัฒนาทักษะการทำงาน

กลุ่ม

ขั้น 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการ
พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความ
ต้องการในการนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและ
กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา

1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการใน
การนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการ
พัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลา
ในการนิเทศภายใน

ขั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

- 3.1 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศ
- 3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการนิเทศหรือการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มครั้งต่อไป

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

- 4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ
- 4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการปฏิบัติการนิเทศและวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน
- 4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน

ขั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

- 5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
- 5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

3. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ขั้น 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

- 1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา

1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการนิเทศภายในเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ขั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3.1 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศ

3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการนิเทศหรือการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนครั้งต่อไป

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ

4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการปฏิบัติการนิเทศและวิเคราะห์การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนร่วมกัน

4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นผลการนิเทศ ความรู้ความเข้าใจหรือความสามารถการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนร่วมกัน

ชั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการวิจัยเชิง ปฏิบัติการในชั้นเรียน

5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

4. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการจัดการเรียนการสอน

ชั้น 1 ศักยภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา

1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ชั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการจัดการเรียนการสอน

2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการนิเทศภายใน

ชั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

3.1 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศ

3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดด้านการจัดการเรียนการสอน

3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการนิเทศหรือการพัฒนาจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการจัดการเรียนการสอน

- 4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ
- 4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการปฏิบัติการนิเทศและวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนร่วมกัน
- 4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

ขั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน

- 5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอน
- 5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน

5. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้น 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

- 1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
- 1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

- 2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในการนิเทศด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการ
วัดผลและประเมินผลการศึกษา

2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลา
ในการนิเทศภายใน

ขั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

3.1 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนด
ในแผนการนิเทศ

3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนด
ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้
เป็นข้อมูลในการนิเทศหรือการปรับปรุงการวัดผลและประเมินผลการศึกษาครั้งต่อไป

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา

4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ

4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการวัดผลและประเมินผล
การศึกษาร่วมกัน

4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นผลการนิเทศ
ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาร่วมกัน

ขั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา

5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการวัดผล
และประเมินผลการศึกษาโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศด้านการ
วัดผลและประเมินผลการศึกษา

5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการวัดผล
และประเมินผลการศึกษา

6. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู

โดยตรง

ขั้น 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

- 1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ขั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

- 2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ครูต้องการความช่วยเหลือ
- 2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่ครู
- 2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการให้ความช่วยเหลือแก่ครู

ขั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

- 3.1 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือแก่ครูครั้งต่อไปหรือนำผลการนิเทศไปพัฒนา ปรับปรุงตนเอง

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

- 4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ

4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรงร่วมกัน

4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นผลการนิเทศ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงร่วมกัน

ชั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง

7. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ชั้น 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

1.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

1.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา

1.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ชั้น 2 วางแผนการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

2.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

2.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

2.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

ขั้น 3 ปฏิบัติการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

3.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาในการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

3.2 ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

3.3 หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการนิเทศเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพครั้งต่อไปหรือการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

ขั้น 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

4.1 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ

4.2 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน

4.3 ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน

ขั้น 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

5.1 ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5.2 ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

5.3 ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ

4. ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน

ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนหรือครูที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นผู้นิเทศกับ ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับการนิเทศ ในการทำให้ครูผู้สอนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ทั้งการ จัดทำหลักสูตร การวิจัยในชั้นเรียน การทำงานเป็นทีม การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และการเสริมสร้าง ประสบการณ์ทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นใน 4 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านคุณภาพครู

คุณภาพครู หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้ครอบคลุมตามที่หลักสูตรกำหนด มีการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ มีจิตวิญญาณความเป็นครู และมีความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ พฤติกรรมของครูที่สะท้อนว่ามีคุณภาพมีดังนี้

- 4.1.1 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ครอบคลุมตามที่หลักสูตรกำหนด
- 4.1.2 ครูมีการใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอ
- 4.1.3 ครูจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้
- 4.1.4 ครูมีความสามารถในการเลือก ใช้และพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้
- 4.1.5 ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4.1.6 ครูใช้วิธีวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียน
- 4.1.7 ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูทุ่มเทเสียสละและทำงานอย่างเต็ม คักยภาพ
- 4.1.8 ครูมีความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ

4.2 ด้านคุณภาพผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาทั้งด้านความรู้และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย

- 4.2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนด
- 4.2.2 ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด
- 4.2.3 ผู้เรียนมีเหตุผล ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเป็น และทำเป็น
- 4.2.4 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

4.3 ด้านคุณภาพผู้บริหาร

คุณภาพผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสามารถในการขับเคลื่อนงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้ และมีความเป็นมืออาชีพ ซึ่งประกอบด้วย

- 4.3.1 ผู้บริหารมีความตระหนัก เห็นความสำคัญและเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 4.3.2 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารงานวิชาการ
- 4.3.3 ผู้บริหารวางแผนแก้ไขปัญหาด้านวิชาการที่เกิดขึ้นได้
- 4.3.4 ผู้บริหารมีความเป็นนักบริหารมืออาชีพ

4.4 ด้านคุณภาพของสถานศึกษา

คุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนางานด้านวิชาการ มีระบบการนิเทศภายใน มีเครือข่ายด้านวิชาการที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา คุณภาพของสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 4.4.1 สถานศึกษามีผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- 4.4.2 สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการพัฒนางานด้านวิชาการ
- 4.4.3 สถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง
- 4.4.4 สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็ง
- 4.4.5 สถานศึกษาได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากผู้ปกครองและ

ชุมชน

- 4.4.6 ชุมชนให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 4

ขอบเขตการประเมินและคำอธิบายระดับคุณภาพในการประเมิน การใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก

ขอบเขตการประเมินและค่าน้ำหนักคะแนน

การประเมินคุณภาพการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นการ
พิจารณาและค่าน้ำหนักคะแนน ดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปประเด็นการพิจารณา/น้ำหนักคะแนน

ที่	องค์ประกอบ / ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา/ น้ำหนักคะแนน
1	ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	
1.1	ด้านความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ	4
1.2	ด้านพฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ	4
1.3	ด้านบรรยากาศในโรงเรียน	4
1.4	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4
1.5	ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน	4
1.6	ด้านการมีส่วนร่วม	4
	รวม	24
2	ด้านขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน	
2.1	การพัฒนาหลักสูตร	4
2.2	การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4
2.3	การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4
2.4	การจัดการเรียนการสอน	4
2.5	การวัดและประเมินผลการศึกษา	4
2.6	การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4
2.7	การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4
	รวม	28

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบ / ตัวบ่งชี้	ประเด็นการพิจารณา/ น้ำหนักคะแนน
3	กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE	
3.1	ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ	4
3.2	ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ	4
3.3	ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ	4
3.4	ขั้นที่ 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ	4
3.5	ขั้นที่ 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ	4
	รวม	20
4	ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน	
4.1	ด้านคุณภาพครู	4
4.2	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4
4.3	ด้านคุณภาพผู้บริหาร	4
4.4	ด้านคุณภาพของสถานศึกษา	4
	รวม	16
	รวมประเด็นการพิจารณา/น้ำหนักคะแนนทั้งหมด	88

รายการประเมิน

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน (6 ตัวบ่งชี้ 24 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ด้านความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

ความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ คือ บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ทำหน้าที่นิเทศเพื่อนครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ครู

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถถ่ายทอดให้คำแนะนำแก่ครูได้
- 2) ผู้นิเทศมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ และสามารถสาธิตให้คำแนะนำแก่ครูได้
- 3) ผู้นิเทศมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- 4) ผู้นิเทศมีความรู้และทักษะที่จำเป็นและที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน
- 5) ผู้นิเทศมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สามารถสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการฟังเป็นอย่างดี
- 6) ผู้นิเทศมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ดีในการทำงานร่วมกับคนอื่น
- 7) ผู้นิเทศสามารถจูงใจให้ครูร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
- 8) ผู้นิเทศมีประสบการณ์ในการนิเทศภายในโรงเรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1และ2	ดำเนินการข้อ1-4	ดำเนินการข้อ1-6	ดำเนินการทั้ง 8 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ด้านพฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

พฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ คือ การกระทำและพลังที่มากกระตุ้นผลักดันให้ผู้รับการนิเทศมีความตั้งใจและมุ่งมั่นปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ พลังดังกล่าวอาจเกิดขึ้นเองจากความต้องการของผู้รับการนิเทศหรืออาจมาจากสิ่งเร้าหรือบุคคลอื่นก็ได้

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้รับการนิเทศเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน
- 2) ผู้รับการนิเทศมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน
- 3) ผู้รับการนิเทศมีความตั้งใจและเต็มใจที่จะได้รับการนิเทศภายใน
- 4) ผู้รับการนิเทศมีความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน
- 5) ผู้รับการนิเทศมีความสามารถจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ

ตามเป้าหมาย

- 6) ผู้รับการนิเทศให้ความร่วมมือในการวางแผนการนิเทศภายใน
- 7) ผู้รับการนิเทศสามารถประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้
- 8) ผู้รับการนิเทศนำผลการประเมินการนิเทศของตนไปใช้เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง
- 9) ผู้รับการนิเทศแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1-3	ดำเนินการข้อ 1-5	ดำเนินการข้อ 1-7	ดำเนินการทั้ง 9 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ด้านบรรยากาศในโรงเรียน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

บรรยากาศในโรงเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางจิตวิทยาภายในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ความรู้สึกของครูและนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความสุข ความพอใจ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียนและอยากทำให้โรงเรียนและนักเรียนมีชื่อเสียงหรือประสบความสำเร็จ

ประเด็นการพิจารณา

- 1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีเอื้อต่อการปฏิบัติงาน
- 2) โรงเรียนมีความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์การปฏิบัติงาน สื่อและเครื่องมืออื่นๆ
- 3) ครูมีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน
- 4) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- 5) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนช่วยเหลือและรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งกันและกัน
- 6) ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1และ 2	ดำเนินการข้อ 1-3	ดำเนินการข้อ 1-5	ดำเนินการทั้ง 6 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความเชื่อมั่น จูงใจ ช่วยเหลือครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ทำงานเป็นทีม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การวัดและประเมินผลการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้ครู

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้บริหารตระหนักและมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน
 - 2) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ
 - 3) ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
 - 4) ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้รับการนิเทศ
 - 5) ผู้บริหารส่งเสริมและช่วยเหลือผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศ
 - 6) ผู้บริหารให้ความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจ และส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในการนิเทศภายใน
 - 7) ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผลและการวิจัยในชั้นเรียน
 - 8) ผู้บริหารสนับสนุนเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพให้แก่ครู
 - 9) ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการนิเทศภายในอย่างจริงจัง
- เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1-3	ดำเนินการข้อ 1-5	ดำเนินการข้อ 1-7	ดำเนินการทั้ง 9 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

วัฒนธรรมโรงเรียน หมายถึง ค่านิยม ความเชื่อ ระเบียบแบบแผนความประพฤติที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา จนกลายเป็นแบบแผนแนวทางปฏิบัติที่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนให้การยอมรับและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีค่านิยมและความเชื่อที่ดีต่อโรงเรียน
- 2) ผู้บริหารกำหนดหรือยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนความประพฤติที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นแบบแผนแนวทางปฏิบัติที่ดี
- 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนยอมรับและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง
- 4) โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน
- 5) ผู้บริหารและครูกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน
- 6) ผู้บริหารและครูปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนและโรงเรียนเป็นสำคัญ
- 7) ผู้บริหารและครูให้การยอมรับซึ่งกันและกัน
- 8) ผู้บริหารและครูมีความเอื้ออาทรต่อกัน
- 9) ผู้บริหารมีธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1-3	ดำเนินการข้อ 1-5	ดำเนินการข้อ 1-7	ดำเนินการทั้ง 9 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง ชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น ให้ความร่วมมือในเรื่องต่างๆ และการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา
- 2) คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา
- 3) ชุมชนมีความเข้มแข็งและให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา
- 4) ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนโรงเรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1 - 3	ดำเนินการทั้ง 4 ข้อ

2. ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน (7 ตัวบ่งชี้ 28 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 การพัฒนาหลักสูตร (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการวิเคราะห์และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนท้องถิ่น และชุมชน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย การกำกับติดตาม ประเมินผลและการรายงาน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์และพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน
- 2) ผู้นิเทศแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้รับการนิเทศในการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการใช้หลักสูตร
- 3) ผู้นิเทศแนะนำและช่วยเหลือผู้รับการนิเทศในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 4) ผู้นิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1 - 3	ดำเนินการทั้ง 4 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยใช้ทีมงานหรือกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ได้ตั้งไว้ มีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนและเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู และการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศส่งเสริมระบบการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศโดยใช้ทีมงานหรือกลุ่ม
- 2) ผู้นิเทศส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาครูเพื่อให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ
- 3) ผู้นิเทศส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่ได้ตั้งไว้
- 4) ผู้นิเทศติดตามและประเมินผลทักษะการทำงานกลุ่มของครู
- 5) ผู้นิเทศสนับสนุนและเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศ และการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 2-3	ดำเนินการข้อ 1- 4	ดำเนินการทั้ง 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การวางแผนและเลือกวิธีแก้ปัญหา การนำวิธีแก้ปัญหาไปดำเนินการ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมินผล สรุปผลและอภิปราย ตลอดจนการจัดทำรูปเล่มรายงาน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
- 2) ผู้นิเทศให้คำแนะนำและมีส่วนร่วมในการทำวิจัยของผู้รับการนิเทศ ตลอดจนการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
- 3) ผู้นิเทศสนับสนุน ส่งเสริมและจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้ผู้รับการนิเทศได้ทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง
- 4) ผู้นิเทศส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนภายในสถานศึกษา

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1- 3	ดำเนินการทั้ง 4 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 การจัดการเรียนการสอน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดประสบการณ์จริงให้ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำการนำหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน
- 2) ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและจัดประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การวัดและประเมินผลการศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตร เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การวัดผลใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การบันทึก การสัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูลจากผลงานที่ผู้เรียนปฏิบัติ ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนให้มีความเหมาะสม
- 2) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาที่หลากหลาย
- 3) ผู้รับการนิเทศดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อนำผลที่ได้มาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงกับปัญหา รวมถึงการช่วยส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานและกระตุ้นให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนการบำรุงขวัญและกำลังใจให้เกิดกับครูเพื่อให้ครูปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศพัฒนาศักยภาพและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตรงต่อปัญหาและความต้องการ
- 2) ผู้นิเทศส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
- 3) ผู้นิเทศช่วยส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานกับผู้รับการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ
- 4) ผู้นิเทศสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1- 2	ดำเนินการข้อ 1- 3	ดำเนินการทั้ง 4 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ หมายถึง การสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับครูผู้สอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลไปสู่คุณภาพของนักเรียน ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูการอบรมความรู้เพิ่มเติมในสาขาที่ขาดแคลน การให้คำปรึกษาแนะนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน การจัดหาเอกสาร

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของผู้รับการนิเทศ
- 2) ผู้นิเทศส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศได้รับการพัฒนาที่หลากหลายตรงตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
- 3) ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แก่ผู้รับการนิเทศ
- 4) ผู้นิเทศให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 5) ผู้นิเทศส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน
- 6) ผู้นิเทศส่งเสริม สนับสนุนด้วยการจัดหาเอกสาร ตำราฯ องค์ความรู้ใหม่ๆ ให้ครูศึกษาหาความรู้

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1- 3	ดำเนินการข้อ 1-5	ดำเนินการทั้ง 6 ข้อ

3. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE (5 ตัวบ่งชี้ 20 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ชั้นที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ หมายถึง การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยมีเป้าหมายที่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนในที่สุด

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ
- 2) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 3) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันจัดลำดับปัญหาที่ต้องได้รับการนิเทศ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ชั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำหลักการ เหตุผลและข้อมูลที่ได้จากผล การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา สาเหตุของปัญหา และความต้องการ มากำหนดเป็น กิจกรรม ขั้นตอน วิธีการ วัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติงานนิเทศภายในของ โรงเรียน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการนิเทศ
- 2) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดแนวทางและวิธีการในการ นิเทศ
- 3) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดวัน เวลาและระยะเวลาใน การนิเทศภายใน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ชั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและ กิจกรรมที่กำหนดในแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นิเทศ จะต้องนำหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ กิจกรรม เครื่องมือนิเทศไปใช้ให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ และผู้รับการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์เริ่มด้วยการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศการเสริมแรงให้กำลังใจ การ รับทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศและการนำปัญหาความต้องการมา พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนดใน แผนการนิเทศ
- 2) ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดในด้านที่ ต้องการนิเทศ
- 3) หลังการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต่างนำผลการนิเทศไปใช้เป็น ข้อมูลในการนิเทศหรือการพัฒนาครั้งต่อไป

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ชั้นที่ 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง การประชุมร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ภายหลังจากที่ได้รับการนิเทศหรือประชุมหลังการดำเนินงาน เพื่อวิพากษ์ผลการดำเนินงาน วิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับที่ชัดเจน ตรงประเด็น เป็นการทบทวนประเด็นที่จะสังเกตการสอนหรือประเด็นที่จะนิเทศต่อไป

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังปฏิบัติการนิเทศ
- 2) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวิพากษ์ผลการปฏิบัติการนิเทศและวิเคราะห์ผลการนิเทศร่วมกัน
- 3) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศทบทวนและสรุปประเด็นจากผลการนิเทศร่วมกัน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 ชั้นที่ 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของแผนการนิเทศภายในของโรงเรียนโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ การประเมินกระบวนการนิเทศ การสรุปรวมผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมาว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคอะไร มีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงอย่างไรและการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้นิเทศตรวจสอบความสำเร็จของการนิเทศภายในโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- 2) ผู้นิเทศประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศ
- 3) ผู้นิเทศสรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
-	ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 2	ดำเนินการทั้ง 3 ข้อ

4. ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน (4 ตัวบ่งชี้ 16 คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ด้านคุณภาพครู (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

คุณภาพครู หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครอบคลุมตามที่หลักสูตรกำหนด มีการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจิตวิญญาณความเป็นครู และมีความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ครอบคลุมตามที่หลักสูตรกำหนด
- 2) ครูมีการใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ อยู่เสมอ
- 3) ครูจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้
- 4) ครูมีความสามารถในการเลือก ใช้และพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้
- 5) ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) ครูใช้วิธีวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 7) ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู ห่วงเทเลียดและทำงานอย่างเต็มศักยภาพ
- 8) ครูมีความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1-4	ดำเนินการข้อ 1-6	ดำเนินการทั้ง 8 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ด้านคุณภาพผู้เรียน (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งด้านความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงตามหลักสูตรที่กำหนด ได้แก่ การเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีเหตุผล ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเป็น ทำเป็น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดี

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนด
- 2) ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3) ผู้เรียนมีเหตุผล ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน คิดเป็น และทำเป็น
- 4) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1-3	ดำเนินการทั้ง 4 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ด้านคุณภาพผู้บริหาร (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

คุณภาพผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสามารถในการขับเคลื่อนงานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมาย สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้ และมีความเป็นมืออาชีพ

ประเด็นการพิจารณา

- 1) ผู้บริหารมีความตระหนัก เห็นความสำคัญและเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 2) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารงานวิชาการ
- 3) ผู้บริหารวางแผนแก้ไขปัญหาด้านวิชาการที่เกิดขึ้นได้
- 4) ผู้บริหารมีความเป็นนักบริหารมืออาชีพ

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1	ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1-3	ดำเนินการทั้ง 4 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ด้านคุณภาพของสถานศึกษา (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย

คุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนางานด้านวิชาการ มีระบบการนิเทศภายใน มีเครือข่ายด้านวิชาการที่เข้มแข็งและได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

- 1) สถานศึกษามีผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมมือกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2) สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการพัฒนางานด้านวิชาการ
- 3) สถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง
- 4) สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็ง
- 5) สถานศึกษาได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชน
- 6) ชุมชนให้การสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

เกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับตัวบ่งชี้

1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน
ดำเนินการข้อ 1-2	ดำเนินการข้อ 1- 3	ดำเนินการข้อ 1-5	ดำเนินการทั้ง 6 ข้อ

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ

เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพให้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของระดับคุณภาพ
ของ ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ผลการประเมินการนิเทศภายในโรงเรียน ขนาดเล็ก	ผลรวมของผลการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ จำนวนตัวบ่งชี้ทั้งหมด
---	---

ตาราง 2 เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ระหว่าง 1.75 – 2.74	พอใช้
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ระหว่าง 2.75 – 3.49	ดี
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ระหว่าง 3.50 – 4.00	ดีมาก

โดยยึดหลักเกณฑ์ตามแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน), 2550, หน้า 92)

วิธีการคำนวณระดับคุณภาพ

ตัวบ่งชี้จะระบุเกณฑ์มาตรฐานเป็นข้อๆ กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้
มี 4 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 4 การประเมินจะนับจำนวนข้อและระบุว่าผลการ
ดำเนินงานได้กี่ข้อ ได้คะแนนเท่าใด กรณีที่ไม่ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการไม่ครบที่จะได้
1 คะแนน ให้ถือว่าได้ 0 คะแนน

ตัวอย่างที่ 1 สมมติว่ามีเกณฑ์การประเมิน 4 ตัว จะกำหนดเป็น 4 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 4 สามารถคำนวณโดยเอาจำนวนข้อเกณฑ์การประเมินหารด้วยจำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมดคูณด้วยจำนวนระดับคะแนนเต็ม เช่น

ถ้าเกณฑ์การประเมิน 1 ข้อ คำนวณได้ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนข้อเกณฑ์การประเมิน}}{\text{จำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมด}} \times \text{จำนวนระดับคะแนนเต็ม}$$

$$= \frac{1}{4} \times 4 = 1 \text{ เอามาเทียบเป็น 1 คะแนน}$$

ถ้าเกณฑ์การประเมิน 2 ข้อ คำนวณได้ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนข้อเกณฑ์การประเมิน}}{\text{จำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมด}} \times \text{จำนวนระดับคะแนนเต็ม}$$

$$= \frac{2}{4} \times 4 = 2 \text{ เอามาเทียบเป็น 2 คะแนน}$$

ตัวอย่างที่ 2 สมมติว่ามีเกณฑ์การประเมิน 5 ตัว จะกำหนดเป็น 4 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 4 สามารถคำนวณโดยเอาจำนวนข้อเกณฑ์การประเมินหารด้วยจำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมดคูณด้วยจำนวนระดับคะแนนเต็ม เช่น

ถ้าเกณฑ์การประเมิน 1 ข้อ คำนวณได้ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนข้อเกณฑ์การประเมิน}}{\text{จำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมด}} \times \text{จำนวนระดับคะแนนเต็ม}$$

$$= \frac{1}{5} \times 4 = 0.8 \text{ เอามาเทียบเป็น 1 คะแนน}$$

ถ้าเกณฑ์การประเมิน 2 ข้อ คำนวณได้ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนข้อเกณฑ์การประเมิน}}{\text{จำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมด}} \times \text{จำนวนระดับคะแนนเต็ม}$$

$$= \frac{2}{5} \times 4 = 1.6 \quad \text{เอามาเทียบเป็น 2 คะแนน}$$

ถ้าเกณฑ์การประเมิน 3 ข้อ คำนวณได้ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนข้อเกณฑ์การประเมิน}}{\text{จำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมด}} \times \text{จำนวนระดับคะแนนเต็ม}$$

$$= \frac{3}{5} \times 4 = 2.4 \quad \text{เอามาเทียบเป็น 2 คะแนน}$$

ถ้าเกณฑ์การประเมิน 4 ข้อ คำนวณได้ดังนี้

$$= \frac{\text{จำนวนข้อเกณฑ์การประเมิน}}{\text{จำนวนเกณฑ์การประเมินทั้งหมด}} \times \text{จำนวนระดับคะแนนเต็ม}$$

$$= \frac{4}{5} \times 4 = 3.2 \quad \text{เอามาเทียบเป็น 3 คะแนน}$$

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2557). *สามทศวรรษโรงเรียนขนาดเล็กในประเทศไทย*.
สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ชุมชนสมุทสรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนันท์ คณธรมย์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามรูปแบบการนิเทศภายใน
กับความต้องการการนิเทศภายในของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.
- นพวงศ์ คงประจักร. (2556). *การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.สงขลา:
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปรียาพรวงศ์อนุตรโรจน์.(2548). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
เพิ่มพูน ร่มศรี. (2558). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วิทยานิพนธ์
ค.ต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิชัย มานะพิมพ์. (2556). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน
ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ปธ.ด.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ศรันย์ภัทร์ อินทรรักษาทรัพย์.(2558). *แนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550).
*หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง พ.ศ. 2549-2553*. กรุงเทพฯ: จุฑทอง.

- ลัทธิพล พรหมินทร์. (2553).รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาน่าน เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุตรดิตถ์.
- สุนีย์รัตน์ วีระสุนทร. (2553).การศึกษาสภาพการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด.วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุปรียาอร สีสะแล.(2554). การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูวิทยาศาสตร์
ในสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ไพพรรณี.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบประเมินการดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

.....

รายการประเมิน	ระดับปฏิบัติ				คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
	4	3	2	1		
1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียน						
1.1 ความรู้และทักษะของบุคลากรการนิเทศ						
1.2 พฤติกรรมและแรงจูงใจของผู้รับการนิเทศ						
1.3 บรรยากาศในโรงเรียน						
1.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร						
1.5 วัฒนธรรมโรงเรียน						
1.6 การมีส่วนร่วมของชุมชน						
2. ขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียน						
2.1 การพัฒนาหลักสูตร						
2.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม						
2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน						
2.4 การจัดการเรียนการสอน						
2.5 การวัดและประเมินผลการศึกษา						
2.6 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง						
2.7 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ						
3. กระบวนการนิเทศแบบ NPSFE						
3.1 ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการในการนิเทศ						
3.2 ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ						
3.3 ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ						
3.4 ขั้นที่ 4 การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ						
3.5 ขั้นที่ 5 การประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ						

รายการประเมิน	ระดับปฏิบัติ				คะแนน	คะแนน
	4	3	2	1	รวม	เฉลี่ย
4.ผลของการนิเทศภายในโรงเรียน						
4.1 คุณภาพครู						
4.2 คุณภาพผู้เรียน						
4.3 คุณภาพผู้บริหาร						
4.4 คุณภาพของสถานศึกษา						
รวมคะแนน						
รวมคะแนนเฉลี่ย						
สรุประดับคุณภาพ						

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี